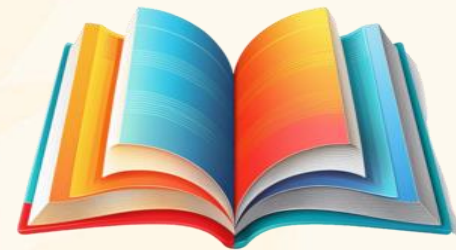

ОДЕСЬКИЙ ЛЦЕЙ № 37 ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

**Вчимося читати з радістю.
Дієві методики в початковій школі та
в роботі з учнями з ООП**

**Підготували:
Хаматнурова Н.М. та Йорж В.Я.**

Книги — це ріки, що напоюють моря.
Ярослав Мудрий

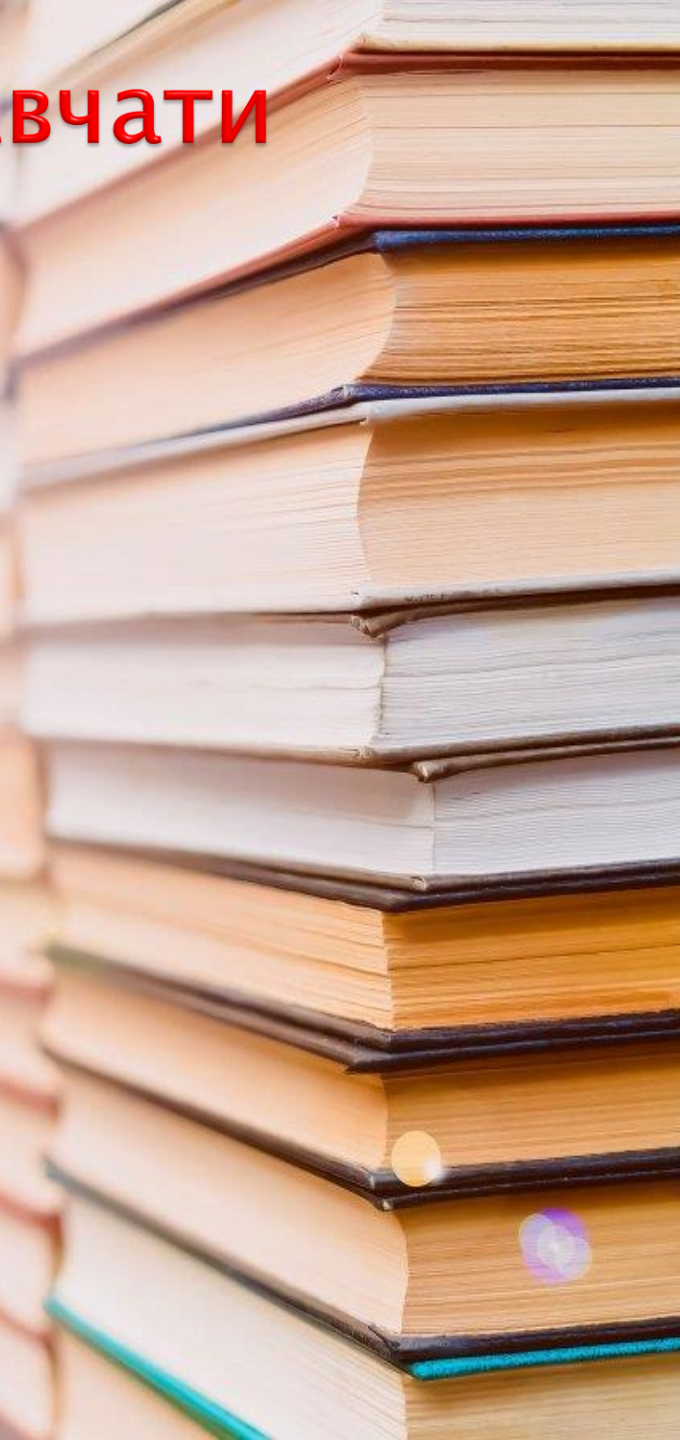
PISA-2022: короткий огляд результатів читацької компетентності

PISA-2022 показала рівень освітніх втрат, який має учнівство у зв'язку з тривалим дистанційним навчанням і стресом через війну.

Чому важливо дітей навчати читанню?

Читання – це комплекс кількох навичок, щоб ними опанувати, дитині потрібно докласти зусиль. Недостатньо вивчити літери та складати з них слова, речення. Потрібно розвивати пам'ять, щоб запам'ятовувати прочитану інформацію.

Які навички у дітей розвиває читання:

- ▶ розвивається фантазія – слова на папері перетворюються на візуальні образи, кожна дитина може створити власний образ будь-якого героя;
- ▶ розширюється словниковий запас, розвивається мовлення;
- ▶ розвивається логічне мислення, дитина вчиться бачити причинно-наслідкові зв'язки;
- ▶ читання необхідне для розвитку моральності, емпатії, патріотизму, дитина вчиться давати оцінку подіям, героям, розрізняти хороше і погане.
- ▶ Без хороших навичок читання не можливо вивчати інші предмети, оскільки для вивчення будь-якої науки потрібно читати розвивальну і навчальну літературу.

Шановні учасники вебінару!
Поділіться, будь ласка, досвідом:
- Яка методика для Вас найкраща та найдієвіша?

Опитування за допомогою сервісу Mentimeter

Опитування учнів 1 - 4-х класів

Були розглянуті такі питання:

- 1) Моя найперша книжка, яку я свідомо прочитав або прочитала? (назва твору)**
- 2) Яку книжку порадив або порадила б прочитати друзям? (назва твору)**
- 3) Якій книзі надаєте перевагу: паперовій чи електронній?**

Результати опитування

1 – ше питання	2 – ге питання	3 – тє питання
Буквар. Післябукварик.	Серія книг про Гаррі Поттера	Паперова книжка
Українські народні казки	Помста Баби Яги	
Дивовижні пригоди в лісовій школі	Пригоди Піноккіо	
Попелюшка	Детективи з вусами	
Красуня і Чудовисько	Маленький принц	
Серія енциклопедичних книжок для дітей	36 і 6 котів	

Навчання дітей читання – важливий і не завжди простий процес. На жаль, не всі сучасні діти люблять читати, тож учителям потрібно знаходити цікаві методики навчання.

Звуковий (фонематичний) метод

Фонетичний слух є основою свідомого оволодіння звуковими одиницями мовлення. Від того, як буде для дитини розкрито будову звукової форми слова, залежатиме не тільки засвоєння грамоти, а й усе наступне засвоєння мови — граматики і пов'язаної з нею орфографії.

З учнями спочатку вивчають звуки й букви, потім послідовно вчать складати з них склади, слова і речення.

Голосні звуки

Голосні

Звуки [а] [о] [у] [е] [и] [і]

Букви а я о у ю е є и і ї

Пам'ятай!

В українській мові шість голосних звуків.
Вони позначаються на письмі десятима буквами.

ВЧИМОСЯ ЧИТАТИ СКЛАДИ

А Б В Г Г Д Е Е Ж З І Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я

ТЯГНИ СКЛАДИ, НЕ ЗУПИНЯЙСЯ! **УТВОРЕННЯ І ЧИТАННЯ СКЛАДІВ**

А-А-А-М	А-А-А-В	А-А-А-Р	А-А-А-С	А-А-А-Н	А -М -К -П	У -М -К -С
У-У-У-М	У-У-У-В	У-У-У-Р	У-У-У-С	У-У-У-Н		
Е-Е-Е-М	Е-Е-Е-В	Е-Е-Е-Р	Е-Е-Е-С	Е-Е-Е-Н	О -Т -В -Л	Е -Т -Н -В
И-И-И-М	И-И-И-В	И-И-И-Р	И-И-И-С	И-И-И-Н		
І-І-І-М	І-І-І-В	І-І-І-Р	І-І-І-С	І-І-І-Н	Т -А -Е -У -О	Б -А -Е -У -О
О-О-О-М	О-О-О-В	О-О-О-Р	О-О-О-С	О-О-О-Н		

ЧИТАЙ СКЛАДИ ШВИДКО!

АК	ОК	УК	ИК	ІК	ЕК	ЄК	ЯК	ЮК	Т -А -Е -У -О	Б -А -Е -У -О
АЛ	ОЛ	УЛ	ІЛ	ІЛ	ЕЛ	ЄЛ	ЯЛ	ЮЛ		
АМ	ОМ	УМ	ІМ	ІМ	ЕМ	ЄМ	ЯМ	ЮМ		
АН	ОН	УН	ІН	ІН	ЕН	ЄН	ЯН	ЮН		

ДА	ДУ	КО	КІ	ЛА	ЛЕ	ЛО	ЛУ	ЛІ	С -А -Е -У -О	Р -А -Е -У -О
ПА	ПУ	ПО	ПІ	НА	НЕ	НО	НУ	НІ		
СА	СУ	СО	РІ	МА	МЕ	МО	МУ	МІ		
ША	ЧУ	ХО	СІ	ТА	ТЕ	ТО	ТУ	ТІ		

РА	РУ	РО	ВІ	БА	БЕ	БО	БУ	БІ	Л -А -Е -У -О	Г -А -Е -У -О
СА	СУ	СО	РІ	МА	МЕ	МО	МУ	МІ		
ША	ЧУ	ХО	СІ	ТА	ТЕ	ТО	ТУ	ТІ		
РА	РУ	РО	ВІ	БА	БЕ	БО	БУ	БІ		

ДА	ДУ	КО	КІ	ЛА	ЛЕ	ЛО	ЛУ	ЛІ	Ш -А -Е -У -О	М -А -Е -У -О
ПА	ПУ	ПО	ПІ	НА	НЕ	НО	НУ	НІ		
СА	СУ	СО	РІ	МА	МЕ	МО	МУ	МІ		
ША	ЧУ	ХО	СІ	ТА	ТЕ	ТО	ТУ	ТІ		

Читання текстів (методика В. Едігея)

Методика Валерія Едігея з розвитку техніки читання через розвиток мислення дитини є актуальною в сучасній школі, адже побудована на реалізації законів розвитку психіки, на стимулюванні інтересу до читання.

Деформовані слова, речення, тексти розвивають у дитини, перш за все, найголовнішу якість мислення – вміння передбачати, а також, відчуття мови, грамотність – через поглиблене вивчення буквеного складу слова та активне конструювання слів. Текстові матеріали супроводжуються презентацією для кращого сприймання і запам'ятовування словникових слів.

раМуд цькаки

аН лісто явсто ликкух з локоммо. каКиць
гойо чилапоба, і тілосьсхо їй лочкамо. чилаСко
на тілс – ат од ликакух. жА утт холи: ловаго в
ликкух ен зитьвла. кТа рнога локомо хнепа, а
комязи од гоньо цькаки ен гнеся.

тиласьЗасму наво, леа довгонена . . . роСко
цькаки кувалазмір, ощ її битиро. наВо чалапо
чативмо пкула в локомо й ктуватиобсмо її.
читьУмо пкула, кчеобсмо з іне локомо й новз
каєвмо.

кТа і тализас її дна ликомкух, лико наво
буваладо з гоньо локомо.

Мудра кицька

На столі стояв кухлик з молоком. Кицька його побачила, і схотілось їй молочка. Скочила на стіл – та до кухлика. Аж тут лихо: голова в кухлик не влазить. Так гарно молоко пахне, а язиком до нього кицька не сягне.

Засмутилась вона, але ненадовго . . . Скоро кицька зміркувала, що їй робити. Вона почала вмочати лапку в молоко й обсмоктувати її. Умочить лапку, обсмокче з неї молоко й знов вмокає.

Так і застали її над кухликом, коли вона добувала з нього молоко.

Завдання

Спробуй прочитати слова і виключи зайве слово. Якщо буде дуже важко, подивися у відповідь.

1.

р~~а~~нців

д~~е~~ньв

ч~~е~~в~~е~~рі

р~~о~~а~~е~~р~~т~~

2.

м~~в~~айтра

л~~е~~йтробус

то~~а~~вбус

п~~а~~м'ятна

3.

к~~у~~взіум

к~~у~~вліт

с~~е~~воні

к~~е~~о~~а~~н

Активация Windows

Перейдіть до розділу "Настройки", щоб активувати Windows.

Завдання

Спробуй прочитати слова і виключи зайве слово. Якщо буде дуже важко, подивися у відповідь.

13.

моніягар

бовлю

зитивпо

вогатри

14.

фальгас

тонбе

мінатла

свнеок

15.

зонтгори

крайбоне

кругвидно

ш~~е~~няки

Активация Windows

Перейдіть до розділу "Настройки", щоб активувати Windows.

ВІДПОВІДЬ

1.

в~~р~~анці

в~~д~~ень

в~~в~~ечері

а~~е~~ропорт

2.

т~~р~~амвай

т~~р~~олейбус

а~~в~~тобус

на~~п~~ам'ять

3.

в~~з~~імку

в~~л~~ітку

в~~о~~сені

о~~к~~еан

Активация Windows

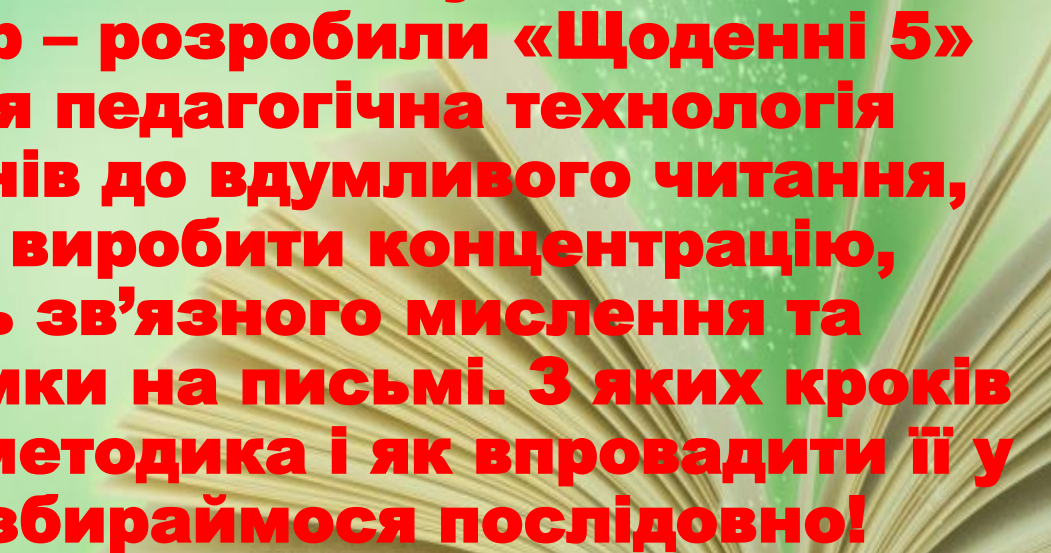
Перейдіть до розділу "Настройки", щоб активувати Windows.

арвінБок

арвінБок лезеніє лівтку і
зимкув оп сійв рукаїні.
бЛюлять раїнціук юц
слирону. еЦ анш роднаний
волсим. роП арвінбок
ладскено лічбез сепінь.

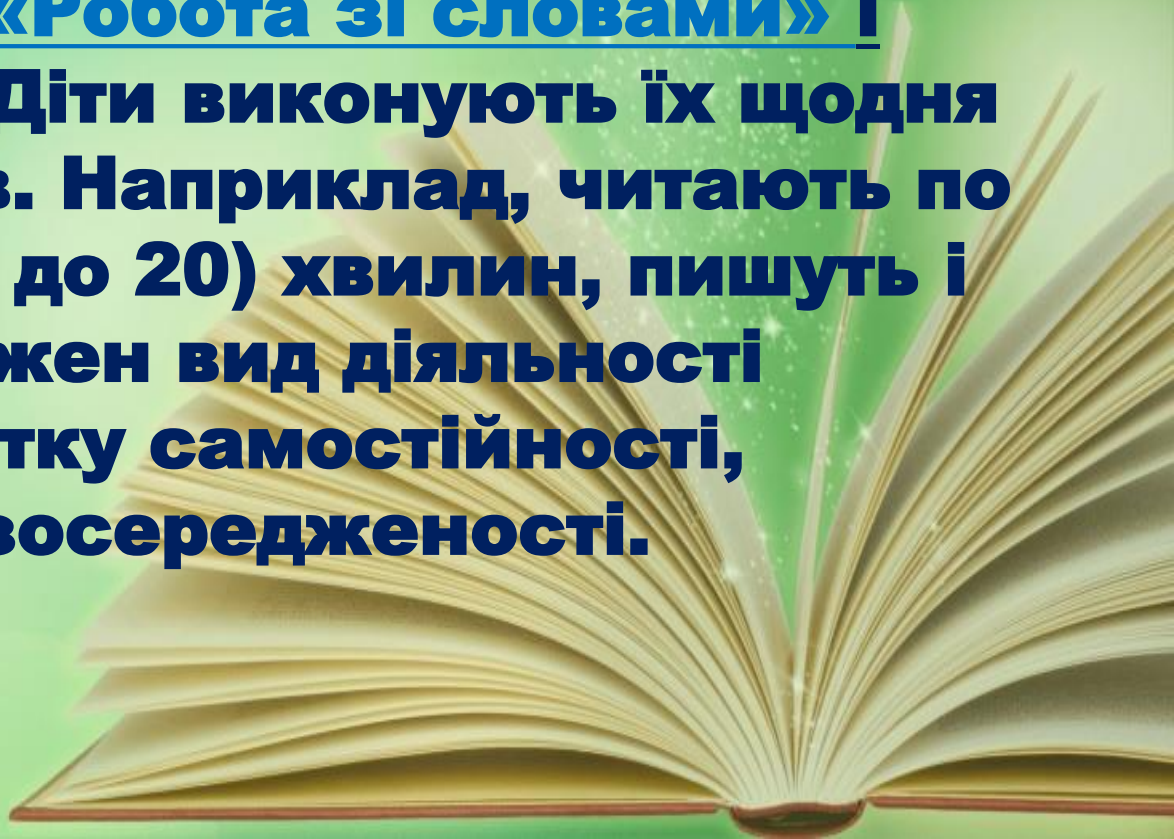
“Щоденні 5”

Для того щоб школярі опанували навички читання та грамотного письма, їм потрібно практикуватися. І якомога більше! Як відповідь на цей виклик, учительки початкових класів із Сіетлу – Гейл Боші та Джоан Мозер – розробили «Щоденні 5» (Daily 5). Ця педагогічна технологія спонукає учнів до вдумливого читання, допомагає виробити концентрацію, навчитись зв'язного мислення та викладати думки на письмі. З яких кроків складається методика і як впровадити її у класі? Розбираймося послідовно!

З чого складається методика і скільки часу відбирає?

- ▶ Методика **«Щоденні 5»** складається з п'яти видів діяльності: **«Письмо для себе»**, **«Читання для себе»**, **«Читання для когось»**, **«Робота зі словами»** і **«Слухання»**. Діти виконують їх щодня під час уроків. Наприклад, читають по 3-7 (пізніше – до 20) хвилин, пишуть і слухають. Кожен вид діяльності сприяє розвитку самостійності, витримки та зосередженості.

Метод Шести Капелюшків Мислення Едварда де Боно

«Шість капелюхів мислення» —
це метод рольової гри.

Одягаючи капелюх певного кольору
(буквально або подумки), людина грає
певну роль, яка їй відповідає,
дивиться на себе збоку, а на проблему

— з певної точки зору. «Шість
капелюхів мислення» — це методика,
яка пропонує виконувати одну
розумову дію у певний відрізок часу.

Змінюючи капелюхи, змінює ролі,
ракурс розгляду питання.

- ▶ **Білий** – збагачення себе новими конкретними знаннями.

Мозкова атака.
Асоціативний кущ.
Кубування.

- ▶ **Червоний** – це формування свого ставлення до подій та їхніх учасників.

Інтерв'ю.
Група слів.
Скажи по – іншому.

- ▶ **Жовтий** – простеження позитивних сторін явища.

- ▶ **Чорний** – це вказівка на негативні сторони, помилки.

Дискусія

Гра “ Добре – погано”

- ▶ **Зелений** – втілення нових пропозицій, ідей.

Логічний ланцюжок.

Передбачення.

- ▶ **Синій** – контроль за розумовим процесом.

Ситуація. Сенкан.

Взаємне навчання. Інтрига.

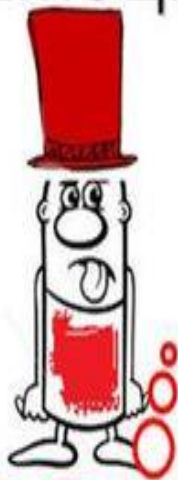
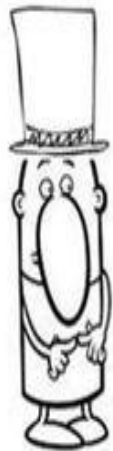
Що я знаю з даної проблеми?

Чи є це правдою?
Які є недоліки?

Які є переваги?
Що позитивне?

Чого досягли?
Що потрібно робити далі?

ФАКТИ ЕМОЦІЇ

КРИТИКА

ПРОБЛЕМИ
ПОМИЛКИ
ПРОТИРІЧЧЯ

ПЕРЕВАГИ
ПОЗИТИВ

КРЕАТИВ

РЕФЛЕКСІЯ

Які почуття
виникають з
цього приводу?

Які нові ідеї?
Альтернативи?

Методика Джанні Родарі “Граматика фантазій”

На розвиток творчої уяви дітей спрямовані прийоми фантазування, які описав відомий італійський дитячий письменник Джанні Родарі (1920-1980) у книзі «Граматика фантазії. Введення в мистецтво придумування історій» (1973).

Ця книга написана в легкій і витонченій формі есе про фантазію, уяву, його «механіку» і роль у творчій діяльності дитини. Родарі в цьому дослідженні підводить підсумки свого письменницького і педагогічного досвіду. Автора цікавить проблема розвитку творчого начала в дітей. Він учить дорослих грати з дітьми – фантазувати, придумувати, складати.

При розробці своїх методів “стимулювання уяви дитини” Родарі переважно спирається на праці психологів, педагогів, лінгвістів, зокрема, його увагу привертають роботи багатьох учених.

Прийоми фантазування Джанні Родарі

**«Кола
по
воді»**

**«Кит
і
кіт»**

**«Фантастичне
продовження»**

**«Довільний
префікс»**

**«Що
потім?»**

**«Біном
фантазії»**

**«Скляні
чоловічки»**

Дидактична гра "Кола на воді"

Діти вибирають довільне слово. Воно записується на дошці стовпчиком. На ці букви добираються нові слова, до слів - речення. На основі отриманих результатів складають оповідання, казку, веселу історію, вірш.

С - сніжок - настав ранок;
прокинулася сніжинка;

Т - танок - закружляла у веселому танку;

І - іній - іній вкрив усе навкруги;

Н - небо - небо посилало сонячне проміння;

А - акація - сніжинка сіла на акацію перепочити.

Біном фантазії це прийом стимулювання уяви у дітей шляхом комбінування різних пар слів.

- ▶ Послідовність роботи за прийомом
- ▶ Дві дитини обирають два різні предметні картки (один “живий” предмет інший “ не живий”, потім ці картки кладуть поруч і ці дві картки стають початком нової незвичайної історії.
- ▶ Наприклад: муха – рукавичка.
- ▶ За допомогою різних прийменників складаються різні словосполучення:
 - ▶ – муха на рукавиці;
 - ▶ – муха в рукавиці;
 - ▶ – рукавичка без мухи;
 - ▶ – муха з рукавичкою;
 - ▶ – муха під рукавичкою.

Приєм «Фантастичне продовження»

1.Учитель називає будь-яку реальну подію. Наприклад: пішов дощ, замукала корова, виросла ромашка.

2.Потрібно придумати казкові, незвичні наслідки.
Наприклад:

Пішов дощ, але на землі замість трави виросли нові дощики-краплинки. А що було потім?

Корова замукала, й у кожного, хто її чув, з'явилася в руках склянка молока. А що потім? Чим усе закінчилося?

Прийом «Кит і кіт»

- 1.Обрати два слова, схожих за звучанням. Наприклад, *ворона – корона*.
- 2.Поміняти місцями обрані об'єкти: ворона опинилася на голові в королеви, а корона – на городі.
3. Дати пояснення, як таке може статися.

Можливе пояснення

Одного разу подув такий сильний вітер. Він здув з голови королеви корону і заніс її на город за містом. У цей час ворона, яка спала, впала з гілки прямо на голову королеві, але вона нічого не помітила..

4. Розвиток сюжету. Придумати продовження казки.

Прийом «Що потім?»

Використання цього прийому дозволяє придумувати продовження відомих сюжетів. Наприклад: Лисиця з'їла колобка.

Що потім? Як колобок поведився усередині лисиці? (Може, він продовжував співати й заважав їй полювати? А може, він зміг вискочити й утекти від лисиці?)

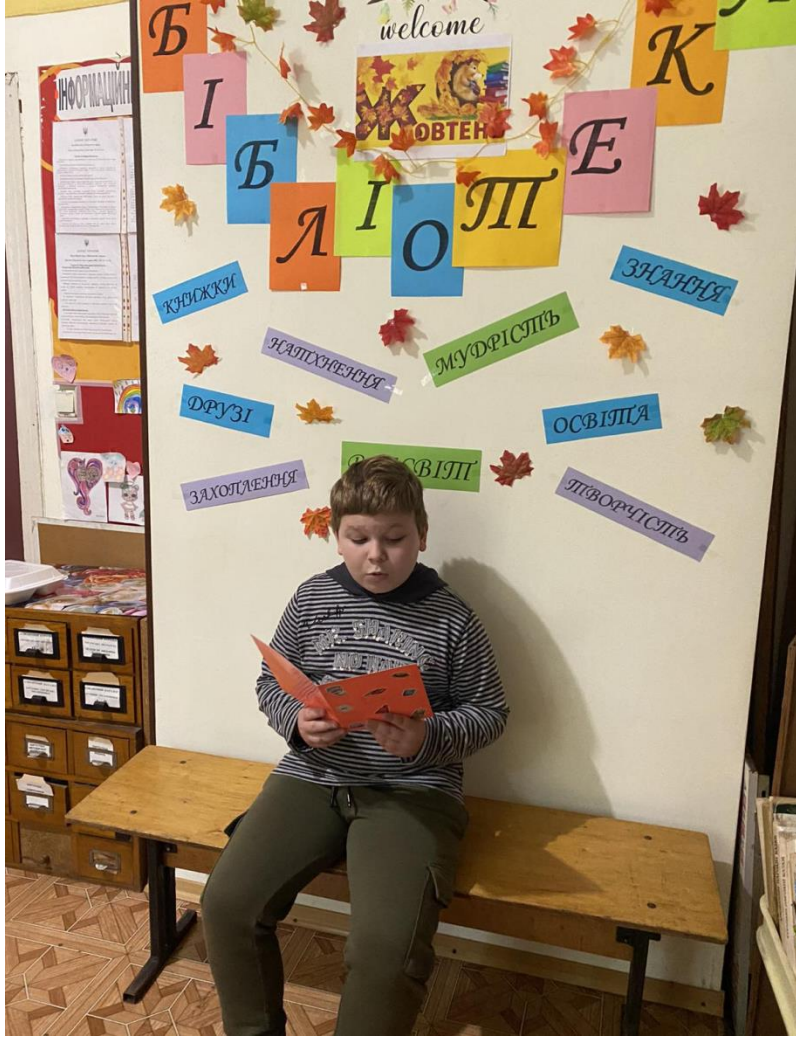

Урок позакласного читання (Фоторепортаж)

Використані джерела

- 1) <https://mon.gov.ua/news/rezultati-mizhnarodnogo-doslidzhennya-yakosti-osviti-pisa-2022>
- 2) Методики та вправи для навчання читання дітей (<https://childdevelop.com.ua/news/11736/>)
- 3) Картки з формування і розвитку навички читання через розвиток мислення дитини за методикою Валерія Едігея <https://super.urok-ua.com/kartki-z-formuvannya-i-rozvitku-navichki-chitannya-cherez-rozvitok-mislennya-ditini-za-metodikoyu-valeriya-edigeya>
- 4) Плакат настінний дитячий Вчимося читати склади PL-01U
- 5) «Щоденні 5» – прийоми розвитку письма і читання в одній методиці <https://naurok.com.ua/post/schodenni-5-priyomi-rozvitku-pisma-i-chitannya-v-odniy-metodici>
- 6) Креативні методики читання, що мотивують та виховують. <https://vseosvita.ua/c/pedagogy/post/53146>
- 7) Освітній портал. Супер Урок. Баланюк Галина Іванівна. Картки з формування і розвитку навички читання через розвиток мислення дитини за методикою Валерія Едігея <https://super.urok-ua.com/kartki-z-formuvannya-i-rozvitku-navichki-chitannya-cherez-rozvitok-mislennya-ditini-za-metodikoyu-valeriya-edigeya/>

